

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **P.**, so sídlom v Š., IČO: X., zastúpeného JUDr. J. G., advokátom so sídlom v P., proti žalovanému **LESY Slovenskej republiky, štátny podnik** so sídlom v Banskej Bystrici, Nám. SNP č. 8, IČO: 36038351, zastúpenému JUDr. P. H., advokátom so sídlom v R.R., **o uloženie povinnosti plniť zmluvu**, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 7 C 10/2010, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. mája 2011 sp. zn. 16 Co 91/2011 a proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. mája 2011 sp. zn. 17 NcC 25/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. mája 2011 sp. zn. 16 Co 91/2011 **o d m i e t a** .

Konanie o dovolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. mája 2011 sp. zn. 17 NcC 25/2011 **z a s t a v u j e** .

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému do 3 dní náhradu trov dovolacieho konania 77,29 € na bankový účet JUDr. P. H., advokáta so sídlom v R.R., ktorý je vedený vo V., a.s., pobočka R. č. ú.: X..

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom z 13. decembra 2010 č.k. 7 C 10/2010-225 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaného plniť povinnosti vyplývajúce zo zmluvy uzavretej 19. augusta 1998 s právnym predchodcom žalovaného (Lesy Prešov, š.p.) o predaji výkonu práva poľovníctva v poľovnom revíri „Nízke Tatry“ (ďalej len „zmluva z 19. augusta 1998“). Výsledkami vykonaného dokazovania mal preukázané, že zmluvou z 19. augusta 1998 došlo medzi jej účastníkmi k dohode medziiným o predaji

výkonu práva poľovníctva, poskytnutí poplatkového odstrelu, odkúpení ulovenej diviny, pričom všetky práva a povinnosti účastníkov zmluvy sa viazali na poľovný revír „Nízke Tatry“. Podľa tejto zmluvy bolo žalobcovi plnené do jari 2009. Rozhodnutím Obvodného lesného úradu v Liptovskom Mikuláši zo 16. apríla 2009 č. OLÚ 09/00095-5-DK bolo (o. i.) „zrušené uznanie“ poľovného revíru Nízke Tatry, t.j. tento revír bol zrušený. Plnenie, ktoré dovtedy poskytoval žalovaný, sa v dôsledku tejto skutočnosti stalo nemožným; povinnosť žalovaného poskytovať toto plnenie tým zanikla (§ 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka). V dôsledku zániku poľovného revíru „Nízke Tatry“ a nemožnosti plnenia zanikli všetky vzájomné práva a povinnosti z právneho vzťahu založeného zmluvou z 19. augusta 1998. Tým zanikli aj z tohto vzťahu odvodzované právne vzťahy. So zreteľom na argumentáciu žalobcu súd prvého stupňa vyslovil názor, že i keď bol s určitým časovým odstupom rozhodnutím Obvodného lesného úradu v Liptovskom Mikuláši zo 26. augusta 2009 č. OLÚ 09/00255-3-DK uznaný „Chránený poľovný revír Nízke Tatry“, v ktorom žalovanému patrí právo poľovníctva, neznamená to bez ďalšieho „obnovenie“ vzájomných práv a povinností, ktoré boli obsahom vzťahu založeného zmluvou z 19. augusta 1998 a viazali sa na poľovný revír „Nízke Tatry“. V konštituovanom poľovnom revíri „Chránený poľovný revír Nízke Tatry“ vznikli nanovo nové právne vzťahy, odlišné od právnych vzťahov, ktoré pôvodne existovali v zaniknutom poľovnom revíri „Nízke Tatry“. Skutonosť, že hranice nového poľovného revíru sa čiastočne prekrývajú s hranicami zaniknutého poľovného revíru, je z tohto hľadiska irelevantná. O náhrade trov konania rozhodol súd prvého stupňa v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 19. mája 2011 sp. zn. 16 Co 91/2011 napadnutý rozsudok potvrdil; rozhodol tiež o náhrade trov odvolacieho konania. V odôvodnení poukázal na to, že poľovné právo upravuje v súčasnosti zákon č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 274/2009 Z.z.“), ktorý s účinnosťou od 1. septembra 2009 nahradil predchádzajúcu právnu úpravu danú zákonom č. 23/1962 Zb. o poľovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 23/1962 Zb.“). Zdôraznil, že podľa § 17 ods. 1 písm. b/ zákona č. 274/2009 Z.z. zmluva o užívaní poľovného revíru zaniká zánikom poľovného revíru. Odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa konštatoval, že podľa zmluvy z 19. augusta 1998 sa plnilo do jari 2009, kedy už žalovaný neposkytol žalobcovi právo lovu podľa plánu na rok 2009. Poukázal na to, že uvedená zmluva neupravuje prevod zmluvných záväzkov užívateľa poľovného

revíru; právna úprava prevodu alebo prechodu záväzkov užívateľa poľovného revíru nie je uvedená ani v predpisoch o poľovníctve. Za daného stavu by išlo o obchádzanie zákona, keby užívateľ bol povinný prevziať záväzky z výkonu poľovníctva vzťahujúce sa na revír, ktorý zanikol. Po zániku poľovného revíru žalobca, ktorý mal voči užívateľovi poľovného revíru právo vyplývajúce z povolenia na lov zveri za zmluvne dohodnutých podmienok, nemá rovnaké právo voči užívateľovi nového poľovného revíru podľa zmluvy, ktorá sa vzťahovala na zaniknutý poľovný revír. Práva a povinnosti účastníkov takej zmluvy zanikli zánikom poľovného revíru, na ktoré sa vzťahovali a neobnovujú sa. V opačnom prípade by bol žalovaný povinný plniť zmluvu bez ohľadu na to, kto a za akých podmienok sa stane užívateľom poľovného revíru. Žalovaný preukázateľne plnil len do vzniku skutočnosti, podstatnej pre posúdenie veci – do zániku poľovného revíru „Nízke Tatry“ rozhodnutím príslušného orgánu štátnej správy, teda do 16. apríla 2009. Uvedené rozhodnutie bolo skutočnosťou, ktorú sú účastníci súkromnoprávných vzťahov povinní rešpektovať, čo nepochybne vyplýva z právnej úpravy, ktorá so zánikom poľovného revíru spája zánik zmluvy o jeho užívaní. Na tomto základe odvolací súd uzavrel, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav, zo skutkových zistení vyvodil zodpovedajúci právny záver, rešpektoval príslušnú právnu úpravu a zohľadnil všetky právne významné skutočnosti. Jeho vecne správne rozhodnutie preto potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil poukázaním na § 142 ods. 1 a § 149 ods. 1 O.s.p.

Žalobca podaním z 23. decembra 2010 vzniesol námietku zaujatosti sudkyne Okresného súdu Banská Bystrica JUDr. A. O.. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 19. mája 2011 sp. zn. 17 NcC 25/2011 rozhodol, že táto sudkyňa nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 7 C 10/2010.

Uvedené rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici napadol žalobca dovolaním. Podľa názoru dovolateľa došlo v konaní k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.) ako aj k tzv. inej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a napadnuté rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Za procesné vady konania v zmysle § 237 O.s.p., ku ktorým došlo v konaní, označil odňatie možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) a to, že rozhodovala vylúčená sudkyňa (§ 237 písm. g/ O.s.p.). Na bližšie odôvodnenie

dovolania žalobca uviedol, že zmluva z 19. augusta 1998 je zmluvou uzavretou v zmysle § 50b a § 51 Občianskeho zákonníka. Táto zmluva je platná, účinná, záväzná pre obe zmluvné strany a doposiaľ nebola vypovedaná. Jej obsah sa má každoročne doplniť o ustanovenia výšky a poplatku odstrelu. Podľa názoru žalobcu nemá preto žiadny právny význam skutočnosť, že v roku 2009 bol zrušený pôvodný poľovný revír „Nízke Tatry“ a následne vznikol nový „Chránený poľovný revír Nízke Tatry“. Uzatvorený zmluvný vzťah sa hmotno-právne neopiera o ustanovenia zákona č. 23/1962 Zb., ale o ustanovenia Občianskeho zákonníka. Nemožno súhlasiť s názormi súdov, v zmysle ktorých sa dohodnuté plnenie stalo nemožným – predmetom uvedenej zmluvy bol totiž predaj práva odstrelu na určitom presne mapou vymedzenom území, ktoré sa v tom čase nachádzalo v poľovnom revíri „Nízke Tatry“ a ten istý (identický) priestor, ku ktorému sa toto právo upína(lo) sa nachádzal tak v poľovnom revíri „Nízke Tatry“, ako aj v poľovnom revíri „Chránený poľovný revír Nízke Tatry“. Žalovaný na tomto zmluvne vymedzenom priestore (území) disponoval právom poľovníctva a už v čase zániku poľovného revíru „Nízke Tatry“ vedel, že na území zrušeného revíru bude vytvorený nový revír, na ktorom bude práve on disponovať právom poľovníctva. Z toho vyplýva, že plnenie bolo nemožné iba po určitý čas od zániku pôvodného revíru „Nízke Tatry“ do vzniku nového poľovného revíru „Chránený poľovný revír Nízke Tatry“. Išlo preto iba o dočasnú nemožnosť plnenia podľa § 575 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Keď žalovaný opätovne získal právo výkonu poľovníctva na dohodnutom území, žalobca mu promptne oznámil, že trvá na plnení zmluvy. Súdny tieto skutkové a právne okolnosti dostatočne nezohľadnili a nevyhodnotili. Nevenovali pozornosť argumentácii žalobcu, že v danom prípade ide výlučne o občianskoprávny vzťah, ktorý nemá žiadnu väzbu na ustanovenia zákona č. 23/1962 Zb. Nezaoberali sa vôbec námietkami žalobcu o dočasnej nemožnosti plnenia, i keď boli v odvolaní podložené poukázaním na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 2 Cdo 196/2005 a 3 Cdo 142/2002), ktorých závery boli podľa názoru žalobcu použiteľné aj pri posudzovaní prejednávanej veci. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu obsahuje protirečenie v tom zmysle, že na jednej strane sa v ňom uvádza kúpa v zmysle § 588 Občianskeho zákonníka, avšak na druhej strane – v súvislosti so zánikom poľovného revíru – aplikácia zákona č. 23/1962 Zb. Odvolací súd sa nijako nevysporiadal s odvolacou námietkou žalobcu týkajúcou sa svedeckej výpovede, v zmysle ktorej „ak by poľovný revír zanikol a zmluvná strana má odkúpený odstrel (nie nájom revíru), tak museli lesy – ako predávajúci odstrelu, nájsť náhradný odstrel v totožných podmienkach.“. Dovolateľ k tomu dodal, že „po vzniku nového revíru, ktorý ale nie

je vymedzením podmienky predmetu zmluvy (týmto vymedzením je odstrel zveri – lov poľovníckym hosťom v rámci revíru podľa priloženej mapky, t.j. územie dohodnuté zmluvnými stranami, kde žalobca bude vykonávať poplatkový odstrel) sa nezmenili osoby a ani nijakým spôsobom nedošlo k obmedzeniu spôsobilosti k právnym úkonom totožných osôb – žalobcu a žalovaného, ani sa nezmenilo vymedzené územie“. Pokiaľ zmluva z 19. augusta 1998 platila a jej ustanovenia neboli (ani podľa názoru súdov sporné) a dvaja štatutári žalovaného zhodne so súdnym znalcom vypovedali, že v prípade zániku poľovného revíru, keď zmluva na to nebola upravená, patrí žalobcovi náhradné riešenie, nie je z odôvodnenia napadnutého rozsudku zrejmé, prečo nebolo žalobe vyhovené. Dovolateľ odvolaciemu súdu v ďalšom vytkol bližšie nevysvetlenie ním konštatovanej kolízie zmluvy z 19. augusta 1998 s ustanoveniami zákona č. 274/2009 Z.z. Argumentácia súdov, v zmysle ktorej zánikom poľovného revíru zaniklo právo žalobcu odkupovať odstrel a povinnosť žalovaného odstrel zveri predávať, by bola opodstatnená iba pri zániku zmluvy o užívaní poľovníckeho revíru v zmysle § 17 ods. 1 písm. b/ zákona č. 274/2009 Z.z.; v danom prípade má ale právny vzťah založený zmluvou z 19. augusta 1998 občianskoprávny charakter (ide v ňom o kúpu práva lovu zveri poľovníckym hosťom podľa § 13 ods. 3 zákona č. 274/2009 Z.z.), ktorý nie je nijako spojený s viazanosťou na poľovný revír a jeho zánik podľa § 17 ods. 1 písm. b zákona č. 274/2009 Z.z. Na uvedený vzťah malo byť aplikované len ustanovenie § 575 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože účastníci si dojednali medzi sebou odkúpenie odstreľu na vymedzenom území v rámci revíru, nie užívanie celého poľovného revíru a plnenie bolo nemožné len prechodne – v čase medzi zánikom starého poľovného revíru a vznikom nového poľovného revíru. Navyše, žalobca po tom, ako sa dozvedel o nemožnosti plnenia, ihneď upozornil žalovaného, že trvá na dohodnutom plnení; súdy preto mali analogicky postupovať podľa § 575 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Dovolateľ pripomenul, že uvedený typ zmlúv sa v praxi bežne vyskytuje a aplikuje sa na ne § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na tomto základe dospel dovolateľ k záveru, že napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. mája 2011 sp. zn. 16 Co 91/2011 je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov a spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Žalobca namietol aj to, že v konaní na súde prvého stupňa rozhodovala vylúčená sudkyňa JUDr. A. O. (§ 237 písm. g/ O.s.p.), ktorá na pojednávaní 13. decembra 2010 v rámci odôvodnenia rozsudku uviedla, že nemá rada, keď sa strieľajú zvieratká. Menovaná sudkyňa nepoprela tieto slová, no uviedla, že sa necíti byť zaujatá. Podľa názoru dovolateľa Krajský súd v Banskej Bystrici zle vyhodnotil okolnosti svedčiace o zaujatosti tejto sudkyne a dospel k nesprávne záveru, že

v danej veci nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania. Jej vyjadrenie, že nemá rada, keď sa strieľajú zvieratká, spochybňuje totiž objektivnosť jej rozhodovania a nevyklučuje, že v prejednávanej veci mala negatívny citový vzťah (vnútorný odpor k odstrelu zveri), ktorý ju vylučoval z prejednávania a rozhodovania tejto veci. Z týchto dôvodov žalobca žiadal, aby dovolací súd: **a/** zrušil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. mája 2011 sp. zn. 16 Co 91/2011 ako aj týmto rozsudkom potvrdený rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica z 13. decembra 2010 č.k. 7 C 10/2010-225 a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, **b/** uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. mája 2011 sp. zn. 17 NcC 25/2011 zmenil tak, že sudkyňa Okresného súdu Banská Bystrica JUDr. A. O. je vylúčená z prejednávania a rozhodovania danej veci.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že mimoriadny opravný prostriedok žalobcu nie je podľa § 237 písm. f/ a g/ O.s.p. procesne prípustný. Žiadal, aby ho dovolací súd odmietol (alebo zamietol) a žalovanému priznal náhradu trov dovolacieho konania vo výške, ktorú vyčíslil vo vyjadrení k dovolaniu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť právoplatné rozhodnutie (iba) odvolacieho súdu. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne. V záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha obmedzeniam, resp. podmienkam (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky – ďalej len „ústava“). Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane

dovolacieho konania. V dovolacom konaní procesné podmienky upravujú ustanovenia § 236 a nasl. O.s.p. (I. ÚS 4/2011).

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V preskúmvanej veci smeruje dovolanie proti dvom rozhodnutiam Krajského súdu v Banskej Bystrici. Otázku, či tieto dovolania sú prípustným predmetom daného opravného prostriedku, posudzoval dovolací súd samostatne (viď 1. a 2.).

1. Žalobca svojím dovolaním napadol rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. mája 2011 sp. zn. 16 Co 91/2011, ktorý rozhodoval ako súd odvolací.

Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Dovoláním žalobcu nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), ani rozsudok vydaný vo veci, v ktorej by už dovolací súd vyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Dovoláním je napadnutý potvrdzujúci rozsudok, ktorý ale nevykazuje znaky uvedené v § 238 ods. 3 O.s.p. Prípustnosť dovolania žalobcu preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Dovolanie žalobcu by vzhľadom na vyššie uvedené bolo procesne prípustné, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. O vadu v zmysle tohto ustanovenia ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,

c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 O.s.p. dovolací súd bez zreteľa na to, čo bolo uplatnené v dovolaní, skúmal, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k týmto vadám. Žalobca vady konania vymenované v § 237 písm. a/ až e/ O.s.p. nenamietal a žiadna z týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Dovolateľ v dovolaní uviedol, že v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 písm. f/ a g/ O.s.p.

1.1. Podľa názoru dovolateľa mu v konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). O odňatie možnosti pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide v prípade procesného postupu, ktorým súd znemožnil účastníkovi konania realizáciu procesných oprávnení (napríklad oprávnenia byť prítomný na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod.) priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany a uplatnenia jeho práv.

I keď dovolateľ úplne jednoznačne nekonkretizoval, v čom vidí porušenie jeho procesných oprávnení zakladajúce vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., predsa len z obsahu jeho dovolania (§ 41 ods. 2 O.s.p.) možno vyvodiť, že za vadu tejto povahy považoval podľa všetkého nepreskúmateľnosť dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, ktorou malo byť zasiahnuté do jeho práva na spravodlivý súdny proces.

Dovolací súd za súčasť argumentácie dovolateľa, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný, považuje najmä jeho tvrdenie, že súdy v odôvodneniach svojich rozhodnutí nevysvetlili, akými úvahami sa riadili pri posudzovaní jeho námietky, že

- a) v danom prípade ide výlučne o občianskoprávny vzťah, ktorý nemá žiadnu väzbu na ustanovenia zákona č. 23/1962 Zb.,
- b) ak aj došlo k nemožnosti plnenia, išlo len o dočasnú nemožnosť plnenia,

- c) na daný prípad bolo možné aplikovať závery zaujaté v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 196/2005 a 3 Cdo 142/2002
- d) sudy poukázali na kúpu v zmysle § 588 Občianskeho zákonníka, v súvislosti so zánikom poľovného revíru ale aplikovali zákon č. 23/1962 Zb.,
- e) ak poľovný revír zanikol a zmluvná strana má odkúpený odstrel, mala druhá zmluvná strana nájsť „náhradný odstrel v totožných podmienkach“,
- f) po vzniku nového revíru, ktorý ale nie je vymedzením podmienky predmetu zmluvy (týmto vymedzením je odstrel zveri – lov poľovníckym hosťom v rámci revíru podľa priloženej mapky), sa nezmenili ani osoby žalobcu a žalovaného, ani vymedzené územie,
- g) pokiaľ zmluva z 19. augusta 1998 platila a jej ustanovenia neboli sporné a dvaja štatutári žalovaného zhodne so znalcom vypovedali, že v prípade zániku poľovného revíru patrí žalobcovi náhradné riešenie, nie je zrejmé, prečo nebolo žalobe vyhovené.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je tiež právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Vada nedostatku dôvodov rozhodnutia sama osebe nemusí disponovať potrebnou ústavnoprávnou intenzitou smerujúcou k porušeniu označených práv (III. ÚS 228/06, I. ÚS 53/10, III. ÚS 99/08).

Vzhľadom na námietky žalobcu bolo v tomto dovolacom konaní potrebné zaujať právne závery o tom, či (prípadné) nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia zakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. alebo či má za následok procesnú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.

Vada konania uvedená v § 237 písm. f/ O.s.p. znamená vždy porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). To však neznačí, že by zároveň nevyhnutne platil aj opak, teda to, že každé

porušenie práva na spravodlivý súdny proces dosahuje intenzitu (až) vady konania v zmysle § 237 O.s.p.

Ústava neupravuje, aké dôsledky majú jednotlivé procesné nesprávnosti, ku ktorým v praxi dochádza v konaní pred súdmi, ani nestanovuje predpoklady ich možnej nápravy v opravnom konaní. Bližšiu úpravu ústavne garantovaného práva na súdnu ochranu obsahuje Občiansky súdny poriadok, ktorý vo svojich ustanoveniach predpokladá aj možnosť vzniku určitých procesných pochybení súdu v občianskom súdnom konaní. V nadväznosti na podstatu, význam a procesné dôsledky týchto pochybení upravuje Občiansky súdny poriadok aj predpoklady a podmienky, za ktorých možno v dovolacom konaní napraviť procesné nesprávnosti konania na súdoch nižších stupňov. Najzávažnejším procesným vadám konania, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p., priznáva Občiansky súdny poriadok osobitný význam – vady tejto povahy považuje za okolnosť zakladajúcu prípustnosť dovolania (viď § 237 O.s.p.) a zároveň tiež za prípustný dovolací dôvod (viď § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Aj niektorým ďalším procesným vadám konania nedosahujúcim stupeň závažnosti procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. priznáva Občiansky súdny poriadok význam. Iné vady, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (tzv. „iné vady“) považuje – na rozdiel od procesných väd vymenovaných v § 237 O.s.p. – (len) za relevantný dovolací dôvod (viď § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), pričom ale vady tejto povahy prípustnosť dovolania nezakladajú.

V nadväznosti na dovolacie námietky a tiež so zreteľom na právne závery Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) zaujaté v niektorých jeho nálezoch (viď napríklad II. ÚS 261/06) treba dodať, že je vždy vecou individuálneho posúdenia v každom jednotlivom prípade, aké dôsledky majú tie procesné nedostatky, ku ktorým došlo v občianskom súdnom konaní v postupe súdov.

Pri zvažovaní dôsledkov zistených procesných nesprávností treba mať vždy na zreteli, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý smeruje proti už právoplatnému rozhodnutiu, vykazujúcemu atribúty závažnosti a nezmeniteľnosti (§ 159 ods. 1 O.s.p.). Z tohto hľadiska dochádza v dovolacom konaní v istom zmysle k stretu dvoch základných práv (resp. ústavných princípov). Ide jednak o právo na spravodlivý súdny proces (tiež v nadväznosti na požiadavku odôvodnenia rozhodnutia súdu v súlade s § 157 ods. 1 a 2

O.s.p.), jednak o zásadu právnej istoty ako súčasť právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 ústavy. Vzhľadom na princíp právnej istoty vyplývajúci z čl. 1 ods. 1 ústavy, ktorý do určitej miery obmedzuje právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy, treba rozhodujúce otázky v dovolacom konaní posúdiť aj z pohľadu vzájomného vzťahu oboch týchto ustanovení. Daná procesná situácia musí byť totiž vyriešená z pohľadu oboch dotknutých ústavných článkov tak, aby boli zachované označené ústavné práva (porovnaj I. ÚS 252/05 a aktuálne tiež IV. ÚS 481/2011).

V prejednávanej veci najvyšší súd nemohol brať na zreteľ len žalobcom zdôrazňované právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, ale musel dbať o to, aby zachoval ústavnoprávne relevantnú rovnováhu medzi týmto právom a ústavným princípom právnej istoty, ktorý bol vyjadrený právoplatnými rozsudkami súdov nižších stupňov. Dovolací súd pri riešení otázky prípustnosti podaného dovolania nemohol nedať prednosť ústavnému princípu právnej istoty, lebo dovolateľom namietaný nedostatok odôvodnenia rozhodnutí nevykazoval znaky odňatia možnosti žalobcu konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Na posúdenie prípustnosti dovolania – aj z aspektov § 237 písm. f/ O.s.p. – je zásadne príslušný dovolací súd (viď IV. ÚS 238/07). Na základe uznesenia občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu bol v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „zbierka“) ako judikát R 111/1998 uverejnený rozsudok najvyššieho súdu z 28. augusta 1997 sp. zn. 2 Cdo 5/1997, z ktorého vyplýva, že „konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) aj vtedy, ak odvolací súd svoj právny záver riadne neodôvodnil, takže jeho rozsudok zostal nepreskúmateľný“. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu je názor zaujatý v uvedenom judikáte plne opodstatnený aj v prejednávanej veci a dovolací súd ani v danom prípade nemá dôvod odkloniť sa od tohto názoru. Senát najvyššieho súdu, ktorý rozhoduje v tejto veci, pri doterajšom rozhodovaní dosiaľ vždy dôsledne zastával názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladá (len) tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., nie však procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 249/2008, 3 Cdo 290/2009, 3 Cdo 138/2010, 3 Cdo 49/2011, 3 Cdo 165/2011). Zdôrazňuje, že právna kvalifikácia nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu nižšieho stupňa ako dôvodu zakladajúceho (len) inú vadu konania pritom vyplýva aj z rozhodnutí ďalších senátov najvyššieho súdu (viď

napríklad sp. zn. 1 Cdo 140/2009, 2 M Cdo 18/2008, 4 Cdo 310/2009, 5 Cdo 290/2008 a 7 Cdo 109/2011).

Správnosť takéhoto nazerania senátu „3 C“ najvyššieho súdu na problematiku nepreskúmateľnosti súdneho rozhodnutia a jej dôsledkov potvrdzuje medziiným aj obsah uznesenia ústavného súdu z 10. novembra 2011 sp. zn. IV. ÚS 481/2011. Ústavný súd v ňom konštatoval, že „ústavný súd už vo svojej rozhodovacej činnosti uviedol, že vada konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. znamená porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru (II. ÚS 261/06). To však, ako už ústavný súd spresnil (II. ÚS 148/09), neznamená, že by vždy zároveň platil aj opak“.

Rozhodnutie najvyššieho súdu z 28. augusta 1997 sp. zn. 2 Cdo 5/1997 bolo občianskoprávnym kolégiom najvyššieho súdu v rámci osobitnej procedúry navrhovania a schvaľovania prerokované a uznesením, ktoré prijala nadpolovičná väčšina členov tohto kolégia, bol schválený návrh na jeho uverejnenie zbierke. Osobitný proces, výsledkom ktorého bolo publikovanie tohto rozhodnutia pod R 111/1998, priznáva mu osobitný význam. Výklad najvyššieho súdu, ktorý v ňom podal, nie je síce právne (de iure) záväzný, fakticky (de facto) má ale vysokú vecnú autoritu. I keď judikatúra najvyššieho súdu nie je formálne záväzná, ipso iure normatívnu silu má, a to tak vo vertikálnej línii (voči súdom nižších stupňov), ako aj v horizontálnej línii (medzi jednotlivými senátmi a kolégiami najvyššieho súdu navzájom). Požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď, je neodmysliteľnou súčasťou princípu právnej istoty (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99).

Právny názor najvyššieho súdu publikovaný pod R 111/1998 nebol dosiaľ zákonom predpokladaným postupom prekonaný. Vzhľadom na to nebol ani v preskúmvanej veci daný dôvod pre jeho nezohľadnenie.

Z dôvodov vyššie uvedených zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci názor, že dovolateľom namietaná nepreskúmateľnosť nie je spôsobilá založiť prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Niektoré formulácie, ktoré žalobca zvolil v dovolaní, nevylučujú možnosť, že dovolateľ základ ním tvrdenej procesnej vady konania vidí tiež v nesprávnom právnych záveroch súdov nižších stupňov (t.j. v nesprávnom právnom posúdení veci). Ide o časti dovolania, v ktorých žalobca argumentuje, že súdy prehliadli, prípadne nedostatočne zohľadnili a nesprávne právne posúdili to, že:

- a) zmluva z 19. augusta 1998 je zmluvou uzavretou v zmysle § 50b a § 51 Občianskeho zákonníka, že je platná, účinná, záväzná pre obe zmluvné strany a doposiaľ nebola vypovedaná,
- b) v roku 2009 bol zrušený pôvodný poľovný revír „Nízke Tatry“ a následne vznikol nový „Chránený poľovný revír Nízke Tatry“, v dôsledku tohto sa ale plnenie dohodnuté zmluvou z 19. augusta 1998 nestalo nemožným (ale iba dočasne nemožným) – predmetom uvedenej zmluvy bol predaj práva odstrelu na určitom presne mapou vymedzenom území, ktoré sa v tom čase nachádzalo v poľovnom revíri „Nízke Tatry“ a v súčasnosti je súčasťou poľovného revíru „Chránený poľovný revír Nízke Tatry“,
- c) na zmluvou z 19. augusta 1998 založený právny vzťah sa v žiadnom prípade nevzťahuje zákon č. 23/1962 Zb.,
- d) zánikom poľovného revíru nezaniklo bez ďalšieho právo žalobcu odkupovať odstrel ani povinnosť žalovaného odstrel zveri predávať (tento, súdmi zastávaný názor by mal opodstatnenie iba pri zániku zmluvy o užívaní poľovníckeho revíru v zmysle § 17 ods. 1 písm. b/ zákona č. 274/2009 Z.; v danom prípade má ale právny vzťah založený zmluvou z 19. augusta 1998 občianskoprávny charakter (ide v ňom o kúpu práva lovu zveri poľovníckym hosťom podľa § 13 ods. 3 zákona č. 274/2009 Z.z.), ktorý nie je nijako spojený s viazanosťou na poľovný revír a jeho zánik podľa § 17 ods. 1 písm. b/ zákona č. 274/2009 Z.z.,
- e) na uvedený vzťah mal byť aplikovaný § 575 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože účastníci si dojednali medzi sebou odkúpenie odstrelu na vymedzenom území v rámci revíru, nie užívanie celého poľovného revíru a plnenie bolo nemožné len prechodne (v čase medzi zánikom starého a vznikom nového poľovného revíru).

K vyššie uvedenému argumentačnému bloku žalobcu dovolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu

právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania. Keďže žalobca uplatnil tento dovolací dôvod v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnutý rozsudok posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov. Názor, že nesprávne právne posúdenie veci nie je procesnou vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., je zhodne zastávaný všetkými senátmi občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 62/2010, sp. zn. 2 Cdo 97/2010, sp. zn. 3 Cdo 53/2011, sp. zn. 4 Cdo 68/2011, sp. zn. 5 Cdo 44/2011, sp. zn. 6 Cdo 41/2011 a sp. zn. 7 Cdo 26/2010).

Z obsahu dovolania vyplýva názor žalobcu, že súdy v danej veci nesprávne vyhodnotili výsledky vykonaného dokazovania. V zmysle § 132 O.s.p. dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. (viď tiež napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a sp. zn. 2 Cdo 29/2011). Pre úplnosť k problematike hodnotenia dôkazov treba uviesť, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97).

Pokiaľ dovolateľ namieta, že súdy nevykonali všetky navrhované dôkazy (mediiným nevy počuli štatutárneho zástupcu žalovaného), dovolací súd uvádza, že súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov

konania. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonal všetky účastníkom navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nezakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f/ O.s.p., lebo týmto postupom súd neodňal účastníkovi možnosť pred súdom konať (porovnaj R 37/1993 a R 125/1999).

So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že v predmetnom konaní nedošlo k vade konania, ktorá by žalobcovi znemožnila realizáciu jeho procesných oprávnení a zakladala prípustnosť ním podaného dovolania dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

1.2. Žalobca v dovolaní uviedol, že v konaní došlo k procesnej vade konania v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p. V súvislosti s námietkou existencie tejto procesnej vady dovolateľ uviedol, že v konaní na súde prvého stupňa rozhodovala vylúčená sudkyňa JUDr. A. O., ktorá sa na pojednávaní 13. decembra 2010 pri odôvodňovaní vyhláseného rozsudku vyjadrila v tom zmysle, že nemá rada, keď sa strieľajú zvieratká. Dovolateľ uviedol, že menovaná sudkyňa nepoprela tieto slová, necíti sa ale byť zaujatá. Podľa názoru dovolateľa boli nesprávne vyhodnotené okolnosti svedčiace o zaujatosti tejto sudkyne a nadriadený súd dospel k nesprávnemu záveru, že nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci. Jej vyjadrenie totiž svedčí o tom, že v prejednávanej veci mala taký negatívny citový vzťah k predmetu konania, ktorý je nezlučiteľný s požiadavkou nestrannosti a objektívnosti rozhodovania veci.

Judikatúra zastáva názor, že neexistencia žiadneho rozhodnutia alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, nebráni dovolaciemu súdu pri skúmaní podmienok prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 237 písm. g/ O.s.p., posúdiť túto otázku samostatne a prípadne i inak, než ju posúdil nadriadený súd súdu procesnému, ktorý vo veci rozhodoval (R 59/1997).

Sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti (§ 14 ods. 1 O.s.p.). Účastníci majú právo z dôvodov podľa § 14 ods. 1 O.s.p. uplatniť námietku zaujatosti voči sudcovi, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť (§ 15a ods. 1 O.s.p.).

Inštitútom vylúčenia sudcu z ďalšieho prejednávania veci pre zaujatosť (§ 14 až § 16 O.s.p.) sa v občianskom súdnom konaní garantuje základné právo na prerokovanie a rozhodnutie veci nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Nestrannosť sa obyčajne definuje ako neprítomnosť predsudku (zaujatosti) a straníckosti (nadŕžania určitej procesnej strane). Obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v konkrétnej veci bolo výsledkom konania nestranného súdu, čo znamená, že súd musí každú vec prerokovať a rozhodnúť tak, aby voči účastníkom postupoval nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadŕžal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutia vo veci. Nestranný súd poskytuje všetkým účastníkom konania rovnaké príležitosti na uplatnenie všetkých práv, ktoré im zaručuje právny poriadok, pokiaľ súd má právomoc o takomto práve rozhodnúť (II. ÚS 71/97).

Z ustanovenia § 30 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov vyplýva povinnosť sudcu zdržať sa všetkého, čo by mohlo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Sudca musí vystupovať nezaujato a dbať o to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybňovaná. K účastníkom konania je povinný pristupovať bez akýchkoľvek predsudkov. Aj so zreteľom na toto ustanovenie má sudca zachovávať k prejednávanému prípadu, účastníkom konania a ich zástupcom vždy vecný, profesionálny prístup. Miera schopnosti sudcu zachovať nadhľad a potrebnú dávku odstupu od veci, od účastníkov konania a od všetkého, čo súvisí s prejednávaním veci v súdnom konaní, je daná stupňom osobnej a osobnostnej pripravenosti sudcu na výkon súdnictva. Sudca musí mať dostatok schopnosti ovládať nielen svoje konanie, ale tiež sféru svojich vnútorných pocitov. Nesmie dopustiť, aby v ňom niektorá skutočnosť týkajúca sa prejednáwanej veci vyvolala pocity zakladajúce pomer, so zreteľom na ktorý by vznikali pochybnosti o nezaujatosti sudcu.

Nestrannosť sudcu sa skúma z dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho a objektívneho hľadiska; subjektívne hľadisko sudcovskej nestrannosti sa ale musí podriaďiť prísnejšiemu kritériu objektívnej nestrannosti. Rozhodujúcim nie je to, ako sa nestrannosť sudcu iba niekomu subjektívne javí, ale to, či reálne existujú okolnosti, ktoré by mohli objektívne zakladať legitímne pochybnosti o nezaujatosti sudcu. Samotný subjektívny názor účastníka konania, že v osobe určitého sudcu sú dané okolnosti vylučujúce ho z prejednávania

a rozhodovania veci, nezakladá ešte bez ďalšieho dôvod pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujatého rozhodovania. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva vyžaduje, aby sa obava z nedostatku nestrannosti zakladala na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Objektívnu nestrannosť nemožno chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo aj len tieň pochybnosti na nestrannosti sudcu, ho automaticky vylučuje ako sudcu nestranného. Existencia oprávnených pochybnosti závisí od posúdenia konkrétnych okolnosti prípadu. Tzv. subjektívna nestrannosť sa posudzuje nielen podľa subjektívneho postupu sudcu, ale aj podľa objektívnych symptómov. K vylúčeniu sudcu z prerokovania a rozhodovania veci môže dôjsť aj pri zohľadnení teórie zdania iba v prípade, keď je celkom zjavné, že vzťah sudcu k veci, účastníkom alebo ich zástupcom dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať „sine ira et studio“, teda nezávisle a nestranne.

V danom prípade text zápisnice z pojednávania na Okresnom súde Banská Bystrica z 13. decembra 2010 (viď č.l. 167 až 175 spisu) nepotvrďuje, že by sa sudkyňa JUDr. A. O. vyjadrila v tom zmysle, že „nemá rada, keď sa strieľajú zvieratká“. Žalobca nevzniesol námietky proti zneniu tejto zápisnice, ani nepožiadaval o jej opravu alebo doplnenie (§ 40 ods. 3 O.s.). Menovaná sudkyňa vo vyjadrení k námietke zaujatosti (č.l. 271 spisu) uviedla, že žalobcom uvádzané skutočnosti boli vytrhnuté z kontextu, nedošlo k nim v súvislosti s odôvodňovaním vyhláseného rozsudku a jej slová sa netýkali lovu zveri v zmysle § 55 zákona č. 274/2009 Z.z.

Pre prípad, že predmetné slová pri vyhlasovaní rozsudku súdu prvého stupňa odzneli tak, ako to tvrdí žalobca, dovolací súd konštatuje, že išlo o nevhodné vyjadrenie sudkyne. V súvislosti s posudzovaním opodstatnenosti tvrdenia žalobcu, že sudkyňou prednesené slová svedčia o existencii okolnosti vylučujúcej ju z prejednávania a rozhodovania tejto veci (§ 14 ods. 1 O.s.p.), je však potrebné mať na zreteli, že celý predmet konania sa – a to na oboch stranách sporu – týkal poľovníctva (pojmovou súčasťou ktorého je aj odstrel poľovnej zveri). Predmetné slová, pokiaľ boli vyslovené, neznamenali žiadne výhrady k žalobcovi alebo žalovanému. Pokiaľ žalobcom uvádzané slová skutočne odzneli, „vrhli tieň pochybnosti na nestrannosť“ menovanej sudkyne, avšak to ju bez ďalšieho automaticky nevylučovalo (nevylúčilo) z prejednávania a rozhodovania tejto veci. Obava z nedostatku jej nestrannosti by sa musela zakladať na objektívnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Pri posudzovaní

závažnosti dopadu žalobcom uvádzaných slov sudkyne dovolací súd prihliadol na vyššie uvedené a osobitný zreteľ vzal na materiálnu stránku veci – to, že obsah spisu svedčí o rovnakom (neutrálnom) prístupe vec prejednávajúcej sudkyne k účastníkom konania na oboch stranách sporu, a tiež o tom, že zachovala zákonom stanovenú procedúru prejednávania tejto veci.

Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p.

1.3. Pokiaľ dovolateľ namieta, že v konaní na súdoch nižších stupňov došlo k procesnej vade uvedenej v § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., dovolací súd uvádza, že tzv. iná (než v § 237 O.s.p. uvedená) procesná vada konania je relevantný dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., úspešne však môže byť uplatnená len v procesne prípustnom dovolaní (porovnaj tiež uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010 a 7 Cdo 36/2011). V súvislosti s tým dovolací súd uvádza, že prípadná neúplnosť skutkových zistení súdov (prehliadnutie, nezohľadnenie alebo nedostatočné zohľadnenie určitých skutočností, ktoré dovolateľ zo svojho pohľadu považuje za rozhodujúce) by mohla opodstatňovať námietku, že v konaní došlo k takejto „inej procesnej vade“; treba však zopakovať, že s výskytom danej procesnej vady, i keby k nej došlo (dovolací súd vec z tohto aspektu neskúmal), Občiansky súdny poriadok nespája prípustnosť dovolania.

1.4. Z vyššie uvedených dôvodov (1.1. až 1.3.) dospel najvyšší súd k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. mája 2011 sp. zn. 16 Co 91/2011 podľa Občianskeho súdneho poriadku procesne neprípustné. So zreteľom na to jeho dovolanie proti tomuto rozsudku odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie neprípustné. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nemohol sa zaoberať vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, a to ani z hľadísk, na ktoré v dovolaní poukázal žalobca.

2. Obsah dovolania (§ 41 ods. 2 O.s.p.) a tiež elektronickej komunikácie žalobcu so súdmi v súvislosti s podaním dovolania proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici

z 19. mája 2011 sp. zn. 16 Co 91/2011 svedčí o tom, že žalobca dovolaním napadol aj uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. mája 2011 sp. zn. 17 NcC 25/2011, ktorým bolo rozhodnuté, že sudkyňa Okresného súdu Banská Bystrica JUDr. A. O. nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania tejto veci. Dovolateľ žiadal, aby dovolací súd toto uznesenie „zmenil“ tak, že menovaná sudkyňa je vylúčená z prejednávania a rozhodovania danej veci.

Skutočnosť, že určité rozhodnutie vydal krajský súd, ešte neznamená, že tento súd rozhodoval ako súd odvolací. V občianskom súdnom konaní totiž krajský súd môže rozhodovať nielen ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), ale aj ako súd prvého stupňa (napr. § 9 ods. 2 O.s.p.) a tiež ako súd nadriadený (§ 16 ods. 1 O.s.p.).

Rozhodnutie krajského súdu o tom, či je sudca okresného súdu (ne)vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci, je rozhodnutím vynesným mimo inštančného postupu, kedy krajský súd nerozhoduje ako súd odvolací; proti rozhodnutiu krajského súdu nie je v tomto prípade prípustný opravný prostriedok, preto ani neexistuje funkčne príslušný súd, ktorý by mohol o takomto opravnom prostriedku rozhodnúť.

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorým ako súd nadriadený (§ 16 ods. 1 O.s.p.) rozhodol o nevyhlúčení sudkyne Okresného súdu Banská Bystrica z prejednávania a rozhodovania veci. Dovolaním napadnuté uznesenie nie je rozhodnutím odvolacieho súdu (§ 10 ods. 1 O.s.p.).

Chýbajúca funkčná príslušnosť ktoréhokolvek súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak do právomoci súdu patrí, predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Z uvedených dôvodov muselo byť konanie o dovolaní žalobcu proti vyššie označenému uzneseniu zastavené (§ 104 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p.).

3. V dovolacom konaní procesne úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal a z procesného hľadiska zaviniel, že sa konanie o jeho dovolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. mája 2011 sp. zn. 17 NcC 25/2011 muselo zastaviť (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 2 O.s.p.). Žalovaný podal návrh

na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.) a trovy tohto konania vyčíslil. Dovolací súd mu priznal náhradu spočívajúcu v odmene advokáta (ktorý ho zastupoval aj pred súdmi nižších stupňov) za 1 úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním vyjadrenia z 12. decembra 2011 [§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky vo výške 57,00 €, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu [§ 16 ods. 3 vyhlášky (t.j. 7,41 €)] a DPH (12,88 €) predstavuje spolu 77,29 €.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. marca 2012

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková